SPECIMEN ACADEMICUM

DE

FEBRE INFLAMMATORIA SIMPLICI,

QUOD, Deo duce, in auguſtiſſimo Ludovicæo Monſpelienſi, adversùs impugnantes tueri conabitur,

AUCTOR

L. PETRUS JOLLY, è Municipio *du Grive*, in partitione vocatâ *la Vendée*, Liberalium Artium Magiſter.

Pro Baccalaureatûs gradu conſequendo.

Salus populi ſuprema lex eſto.

MONSPELII,
Ex Typis JOSEPHI-FRANCISCI TOURNEL, Univerſitatis Medicinæ Typographi & Bibliopolæ.

Anno Domini 1791. Libertatis ſecundo.

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY

DILECTISSIMÆ MATRI

MARIÆ FRAPPIER JOLLY

NEC-NON

AVUNCULO VENERANDO

FRAPPIER DE LA POIRAUDIERE

ATQUE

AFFINI SPECTATISSIMO

DESAYVRES DESGUERCHES

LUDOVICUS-PETRUS JOLLY

TENTAMEN HOC MEDICUM

TANQUAM

PIETATIS REVERENTIÆ GRATI

ANIMI SIGNUM

D. V. C.

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30362192

LA NATION,
LA LOI
ET LE ROI.

DE FEBRE

INFLAMMATORIA SIMPLICI.

AB ortu uſque ad mortem, homo, non ſolùm converſione tempeſtatum, ſed etiam à circumambientibus vexatur. At natura eximiâ parente rectus, noxium quid repellendi rationes ſcrutatus eſt. Hinc origo artis medendi; quæ tam præclaras & innumeras involvit ſcientias, ut dignitatem amplificare & ſuprà alios dominium mereri videatur illi, qui eam peritè excolit. Peritus etenim Medicus *homini Deus eſt.*

Abſque complicatione exiſtens febris inflam-

matoria, in his climatibus rariſſima eſt, frequentior in algidis oris, atque paſſim in iis quibus gelidus ac aridus ventus ſpirat. Ineunte vere, cum longiùs protracta fuit hiems, ut plurimùm ſævit. Viros in ætate florente, robuſtiores, ſenſibiles, plethoricos, rigidâ præditos fibrâ, & illibatâ jam dudum ſanitate fruentes, adoritur. Eâ juvenes gravidæ mulieres laborant ſæpiſſimè.

Cum epidemicè furit, ſenes ſequiorque ſexus ab eâ non immunes ſunt. Attamen minus apud iſtos viget, ob humoris pituitoſi in ſanguinem prædominium, vel ob ſolidorum mollitiem.

Ingluvies, aromatum, narcoticorum, alimentorum jurulentorum, v. g. vini, abuſus; motus immodici; ſaltus nimii; prætereà deſidioſa lautaque vita (1); inſolatio; balnea nimium calida; refrigerium; hiems; nonnullarum evacuationum naturalium ſuppreſſio, præcipuè ſanguinearum; animi pathemata; vigiliæ protractæ: denique

(1) Epiſcoporum & Monachorum febrem nominabat SAVANAROLE.

quidquid valdè ſanguinis velocitatem & viſcoſitatem vel fibrarum tenſionem adauget, pro causâ communi remotâ haberi poſſunt.

Quod attinet ad proximam cauſam, SELLIUS, in ſuâ medicinâ clinicâ, acrimoniam peculiarem humorum exiſtere exiſtimat, quæ ſtimulo ſuo ſanguinis circulationem adauget, & excretiones moratur. Alii auctores, acrem atque ſpiſſum ſanguinem, obſtruentem vaſa lymphatica minima (1), in diverſis corporis partibus, pro causâ habent.

Corripit abſque multis prægreſſis prodromis; notatu dignum eſt iſtud ſignum, quando quidem hujus ope, hæc febris mox ab ingreſſu, ex illis diſtinguitur, quæ à colluvie in primis viis pendent; ut pote quæ plerumque jam à longè præcurrentibus ſignis annunciantur. Matutino tempore circà horam ſecundam tertiamve poſt mediam

(1) Silentio præterire nequeo quantùm debeat academia Monſpelienſis amiciſſimo Doct. DES GENETTES, qui hoc ſyſtema demonſtrationibus & experimentis, tantùm illuſtravit.

(Vide journal de médecine pro menſe ſeptemb. ann. 1790.).

noctem, cum horrore incipit paroxiſmus, uſque ad quintam aut ſextam perdurans. Initio, dolore verſus ventriculi orificium, nec-non faſtidio, nauſeis protenſis, imminentibus depurgationibus, nonnunquàm concomitatur. Pulſus durus, plenus, celer, interdùm parvus, cùm maxima adeſt plenitudo: at poſt ſanguinis miſſionem fortior evadit. Cutis fit arida; oculi ſicci; facies rubra; lingua arida, alba & non impura; conditioni linguæ ſitis proportionata; vires bonæ; reſpiratio difficilis; quandoque tuſſicula cum aut ſine ſputis; alvus adſtricta; urinæ rufæ, claræ, & abſque contentis; excrementa parca, aliquotiès ſupreſſa; hallucinatio veſpertina; ſomnus levis breviſque; delirium; nulla ſigna putredinis, nec ſaburræ in primis viis; ſymptomata correſpondentia.

Accidit præſertim quarto & ſeptimo die, aliquoties undecimo, tardius decimo quarto, criſis. Conſtanter per hæmorrhagiam narium, hæmorrhoïdumve apud viros, per uterum apud mulieres, per urinas & per ſudores terminatur: non ſæpè per diarrhæam, niſi quædam adiit com-

plicatio ſaburræ antè aut per morbum productæ.

Cephalalgia, rubedo, hebetudo oculorum, lacrymæ involuntariæ, narium pruritus, arteriarum carotidum temporumque pulſus, hæmorrhagiam narium prænuntiant. Lumborum & hippogaſtri gravitas, ſenſus ardoris circà urethram, criſim per urinas præcedunt. Sudores criticas futuras, urinæ parcæ, mollis & pruriginoſa cutis, pulſus undoſus, præſagiunt.

Si ex horum ſignorum præſentiâ, hariolari licet naturam criſim moliri, & conatus irritos adhibere, juvanda eſt diverſis mediis, relativè ad viam, quam ad criſim elegit. Sic membranam pituitariam vaporibus relaxare, aut lenibus errhinis ſtimulare oportet. Si abundantius fluit ſanguis (quod raro evenit) quodque ægrotantis debilitate dignoſcitur, PIQUER (1), ut ſiſtatur, potionem compoſitam ſpiritu vitriolico, adjecto SIDENHAMI laudano præſcribit; in naribuſve introductionem lintei madidi ſpiritu vini rectificati, & ſimul ejuſdem ſpiritûs applicationem

(1) Tract. feb.

lintei ope in ſe reduplicati ſuprà frontem.

Sudorem diaphoreticis juvare oportet. Succus limoniorum ſaturatus *alkali volatili*, nec-non fomentationes tepidæ, balneaque tepida, paginam adimplent. In medium profert HUXAMUS (1), multùm præſtare utilitatis balnea brachiorum, manuum, femorum, pedumque, in febribus ex genere inflammatorio, levibus diureticis excitantur urinæ.

In medendi ratione, 1°. plethora deſtruenda eſt; 2°. ſolvendi ſunt humores, fibrarum tenſio minuenda; 3°. danda opera, ut remediis relativis ad evacuationes criticas, juvetur natura.

Largior venæ-ſectio (2) inſtituenda eſt initio: repetenda pro urgentiâ ſymptomatum, virium atque ætatis ægroti, habitudinis, ſexus, febris intenſitatis, habito reſpectu. Pro iteratione, pulſus durus, reſpiratio difficilis ſunt certiſſima ſigna.

Poſt venæ-ſectionem, in ſuperficie ſanguinis

---

(1) Opera t. 2.

(2) GALENUS ſanguinis miſſionem uſque ad deliquium efficiebat.

ſæpè cruſta ſubflava ſebo conglobato ſimilis ; videtur. Cruſta phlogiſtica nuncupatur. Tunc maxima pollet fluiditate placenta vel cruor, quâ ſanè inductus Doctor HEWSON, ſanguinem fluidiorem eſſe in inflammatione, quam in aliis morbis, contendit. Phlogiſtici majori copiæ hanc aſſignat illuſt. de GRIMAUD. Hanc opinionem ſtabilit animalia calida cum frigidis dictis comparando, & experimentis Doctoris BATHINI, quibus conſtat ſanguinem ſervaſſe fluiditatem per duo momenta in atmoſpherâ, & viginti, in aëre phlogiſtico.

Nonnumquàm deeſt cruſta; tunc ſanguis, nedum fluidus ſit, tenacem maſſam efformat, quam ſcindere non facilè eſt, ut obſervavere PLENCIZ & WEISZ. Hujus autem duplicis phænomeni ratio, ex lympha ni fallor, repetenda eſt, quæ ſola ad atmoſpheræ calorem coagulum patitur. Hæc in primo caſu ſecedit, in ſuperficiem ſe tollit, ad fingendam cruſtam, moleculis rubris relictis, ſicque anſam præbet fluiditati, tollendo glutten, quo inter ſe jungebantur. In ſecundo caſu verò, cruſta non apparet, eo quod lympha ex quâ

efformatur, moleculis rubris adhærens, cum iis concreſcit, & molem indiviſam efformat.

PLENCIZ conſtanter in morbis inflammatoriis obſervavit, cruſtam phlogiſticam, & placentæ conſiſtentiam ſibi mutuò ſupplere, ita ut alterutra ex iſtis ſemper exiſteret; unde ſequitur diagnoſim inflammationis ex ſolâ cruſtæ inſpectione valdè incertam eſſe. Prætereà varietates hæcce nil certi ad terminationem morbi fauſtam vel infauſtam indicant, cum hæc in ſaniſſimis hominibus ſæpè obviam prodit ut vidêre celeb. VAN-SWIETEN & BARTHEZ, in hac-ce Univerſitate Cancellarius.

Inter potus attenuantes refrigeranteſque adhibendos, mixtura temperans SELLII, aut tantùm diſſolutio ribeſiorum gelatinæ, oximel ſimplex, inſuper cremor tartari, acidum vitriolicum, ſucci limoniorum, citreorum cum ſaccharo in copia convenienti aquæ, eminent. Hæc omnia tepida. Fracta per venæ-ſectiones phlogoſi, confugiendum eſt ad levia cathartica, ſi adſit conſtipatio: at per morbi curſum, cliſma emolliens ſufficit, modo ut quotidie injiciatur.

Curandum eſt ut lecto abſtineat æger, quantùm vires ſinent; nam vires debilitat. Diæta ſeverior

erit, proſcribenda ſunt alimenta ſolida, ſi verò cardiacam magis requirit naturæ debilitas, tum polenta, decoctum album, ſive paululùm vini, conveniunt. Aër, quantùm fieri poteſt, purus frigidiuſculuſque ſervandus, aquam vel acetum inſpergendo, vel ope ventilationis. Cavendum ne dum renovatur aër, incurſus rectà ægrotantem feriat.

Quod ſi venæ-ſectione adhibitâ, congeſtiones verſus caput obſerventur, quod delirio ſenſibile fit, recurrendum eſt ut docuit celeb. Profeſſor Vigarous, ad ſcarificationes, cucurbiculas in nucam applicatas, vel hirudines ad tempora. Vitandus eſt hoc tempore veſicantium uſus, nam non ſolùm ad caput humores urgent, ſed etiam addunt ſal acre ſanguini: prætereà febrem accendunt; excretiones alvi & urinæ minuunt; obnoxios putredini faciunt, & loca ab illis tentata, facilè gangrænescunt: idcircò Stoll aït « .... Ubi » diluendum erit, laxandæ partes ſolidæ, earum- » que ſtricturæ ſolvendæ, ubi frenandus humo- » rum exhorbitantium motus, à ſtimulo veſican- » tium caveamus. » Attamen, utilem navare operam poſſunt, circa exitum morbi, cùm natura

mali vi & diuturno bello debilitata eſt, præ-primis, cum torpor aut affectio lethargica, imminent.

Cùm ad fauſtam terminationem tendit febris, jàm à die quarto ſigna coctionis profert; tunc reſpiratio facilis; dolor capitis minor; urina craſſior fit, ejus rubedo paleſcit, & ſedimentum lateritum ſecedit; humiditas partium anteà ſiccarum v. g. cutis, linguæ, oculorum, narium, adeſt. Pulſus æqualis eſt, levamen afferunt excretiones, æger tranquillè requieſcit, & expergiſcitur, potens mentis ſuæ, poſt longum ſomnum.

Status ſtipatus maximâ debilitate, congeſtiones continuæ ad caput, hebetudo viſûs, ſicca lingua abſque ſiti, vigiliæ, coma, delirium pervicax, fætiditas & dejectio involuntaria excrementorum, nec-non urinarum, refrigerium extremitatum, mortem proximam præcedunt.

Si nimiæ venæ-ſectiones, hæmorrhagia largior, diæta ſeverior, nimis ægri vires proſtrârunt, lacte cum kina-kina cautè adhibito, & corporis exercitationibus feliciter medetur.

Sæpé etiam in pleuritidem degenerat, quam auctores nominarunt latentem: id evenit præ-

ſertim cùm morbus diuturnior fuit. Concinnè de eâ verba fecit STOLL, dicens : « Decubitus in » utrumque latus aut facilis, aut non multùm » moleſtus, tuſſicula rara, ſicca, aut cum ſputis » paucis, coctis, mucoſis, lingua modiciſſimè » albeſcens, ſitis nulla, oppreſſio pectoris non » niſi in motu corporis, appetitus vigens, nulli » febriles per intervalla motus, aut exigui. »

Ad detegendam exiſtentiam morbi, jubet ægrum in unum modo in alterum latus ſe convertere, nunc fortiùs inſpirare, aut validiùs tuſſitare, in vario corporis poſitu; attendens ad varia incommoda quæ ſub his circumſtantiis perſentiuntur. Eamdem doctrinam præcepit BAGLIVIUS. Eadem ratio medendi fit, quam pro febre de quâ dixi, id eſt antiphlogiſtica.

Optaſſem PROFESSORES ILLUSTRISSIMI, longius & vobis dignius offerre opus, at valetudinis infirmitas, deſiderio obſtitit. Indulgeatis quæſo, & vota mea explebuntur.

FINIS.

ARGUMENTABUNTUR

ILLUSTRISSIMI PROFESSORES REGII.

D. PAULUS-JOSEPHUS BARTHEZ, *Univerſitatis Cancellarius.*

D. GASPARDUS-JOANNES RENÉ, *Decanus.*

D. ANTONIUS GOUAN, *Pro-Decanus.*

D. FRANCISCUS BROUSSONET.

D. FRANCISCUS VIGAROUS.

D. HENRICUS-LUDOVICUS BRUN.

D. HENRICUS FOUQUET.

D. J. B. t. Baumes.